

ЄВРОПЕЙСЬКА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Ткачук В.В., здоб. СО «магістр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.А. Горобченко**

Миколаївський національний аграрний університет

Процес європейської економічної інтеграції є багатоаспектною довгостроковою трансформацією, що базується на конвергенції національних господарських систем, детермінації торговельних бар'єрів та інституціоналізації єдиного економічного простору. Найвищим ступенем такої інтеграції виступає Європейський Союз – унікальне наднаціональне утворення, що забезпечує інтенсивну координацію економічного, соціального та правового векторів політики держав-членів. Генезис об'єднання був зумовлений історичним імперативом відновлення миру, стабільності та економічного прогресу в повоєнній Європі.

На сучасному етапі інтеграційні процеси в межах ЄС охоплюють не лише функціонування єдиного внутрішнього ринку, а й стратегічну взаємодію у сферах макроекономічного регулювання, фінансів, інноваційної діяльності та збалансованого регіонального розвитку. Фундаментальним етапом поглиблення інтеграції стало впровадження спільної валюти – євро, що забезпечило мінімізацію трансакційних витрат, підвищило прозорість економічних операцій та посилило стійкість внутрішнього ринку. У результаті країни-члени отримали суттєві конкурентні переваги, зумовлені стабільністю валютних паритетів та суттєвим зниженням валютних ризиків у системі міжнародних торговельних відносин [1].

Економічна інтеграція стимулює інтенсифікацію взаємної торгівлі, інвестиційних процесів та підприємницької активності через уніфікацію політики конкуренції та регулювання ринків. Паралельно з розбудовою інфраструктурних, транспортних і цифрових мереж як драйверів економічного зростання, пріоритетного значення набуває концепція сталого розвитку, ініційована ООН. Реалізація Цілей сталого розвитку забезпечує комплексний підхід до вирішення глобальних соціально-екологічних викликів, зокрема боротьби з кліматичними змінами, подолання бідності та раціонального використання природних ресурсів у довгостроковій перспективі [3].

У межах ЄС сталий розвиток інтегрований у всі ключові політики та стратегії. ЄС прагне забезпечити таке економічне зростання, яке не завдає шкоди довкіллю та сприяє соціальній справедливості. У цьому контексті особливого значення набуває Європейський зелений курс-стратегія, що передбачає глибоку трансформацію економіки шляхом переходу до низьковуглецевої моделі розвитку. Реалізація цієї політики включає модернізацію промисловості, розвиток відновлюваної енергетики та впровадження екологічно чистих технологій [2].

Суттєвою особливістю європейської моделі сталого розвитку є її комплексний характер. Вона поєднує економічну ефективність із соціальною орієнтацією та екологічною відповідальністю. Це проявляється у високому рівні

соціального захисту населення, підтримці зайнятості, розвитку освіти та науки. Значна увага приділяється також регіональному розвитку, що дозволяє зменшити нерівномірність між різними територіями та забезпечити більш рівномірний розподіл ресурсів. Важливу роль у реалізації політики сталого розвитку відіграють інституції ЄС, зокрема Європейська комісія, яка координує діяльність країн-членів, розробляє нормативно-правову базу та контролює виконання стратегічних програм. Завдяки цьому забезпечується узгодженість дій та ефективність впровадження реформ.

Окремої уваги заслуговує фінансовий аспект інтеграції та сталого розвитку. ЄС активно використовує різноманітні фінансові інструменти: структурні фонди, інвестиційні програми, грантова підтримка тощо, що дозволяє фінансувати інноваційні проєкти, модернізувати економіку та стимулювати розвиток «зеленої» енергетики. Інвестиції у сталий розвиток розглядаються як важливий фактор довгострокового економічного зростання [2].

Для України європейська економічна інтеграція має стратегічне значення, оскільки вона відкриває доступ до великого ринку, сучасних технологій та інвестиційних ресурсів. Поглиблення співпраці з ЄС сприяє впровадженню європейських стандартів у різних сферах економіки, підвищенню якості продукції та розвитку інфраструктури. Водночас цей процес потребує адаптації національного законодавства, підвищення ефективності державного управління та забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств.

Слід зазначити, що інтеграція до європейського економічного простору супроводжується певними викликами: потреба у значних інвестиціях для модернізації економіки, посилення конкуренції, а також потреба у впровадженні екологічних стандартів, які можуть вимагати додаткових витрат. Проте в довгостроковій перспективі ці заходи сприяють підвищенню ефективності економіки та покращенню якості життя населення.

Таким чином, європейська економічна інтеграція виступає важливим інструментом забезпечення сталого розвитку, оскільки вона поєднує економічне зростання з соціальною стабільністю та екологічною безпекою. Досвід ЄС свідчить про те, що ефективна інтеграційна політика може стати основою для формування сучасної економіки, котра орієнтована на розвиток. Для України цей досвід є надзвичайно важливим і може бути використаний як орієнтир у процесі реформування та модернізації національної економіки.

Інформаційні джерела:

1. Sustainable Development Goals. European Commission. *An official website of the European Union*. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/sustainable-development-goals_en
2. The European Green Deal: Striving to be the first climate-neutral continent. European Commission. *An official website of the European Union*. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
3. Sustainable Development Goals. *United Nations Official Website*. URL: <https://sdgs.un.org/goals>